

Tilsyn Børne U.N.I skoleåret 2021 – 22

Så slap vi – næsten – fri af coronaens skygge! Vi spritter stadig hænderne af men de øvrige restriktioner vi har praktiseret har vi stort set forladt. Skolen er fyldt med glade elever, der har savnet hinanden – måske mere end de har savnet læring – lærerne skal ikke bruge tid på at håndhæve opsplittning og adskillelse og mere eller mindre formaliseret online-undervisning og forældrene kan få arbejde og privatliv til at hænge sammen.

Lærte vi i skolemæssig sammenhæng mon noget i forbindelse med coronaen? Det skal vi nok bruge noget tid på at samle op på både lokalt og nationalt.

Også tilsynet mødte en skole vendt tilbage til en dagligdag, hvor de formulerede værdier kan praktiseres og danne udgangspunkt for og gennemsyre den daglige undervisning og læring.

Formålet med det årlige tilsyn:

Efter 'Bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler' af 14.08.2019 § 9 d, stk. 1 skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder (det humanistiske, det naturvidenskabelige og det praktisk-musiske), som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

På baggrund af overværelse af undervisning, forskellige drøftelser med skoleleder og lærere samt vurdering af undervisningsmaterialet skal den tilsynsførende vurdere om *skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen*. Herunder indgår også en vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk samt nogle overvejelser om frihed og folkestyre hhv.:

1. *Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?*
2. *Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?*
3. *Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?*
4. *Er der kønsligestilling på skolen?*

Ja der skal nås meget på kort tid!

Før tilsynet:

Forberedelse af årets tilsyn mandag d. 21. februar 2022.

Samtale med skolens leder om skolens aktuelle tilstand. Skolen er kommet helskindet gennem corona-perioden og kan nu igen lave skole på den måde, skolen er bedst til.

Skolen er pt. optaget af implementeringen af designtænkning som udgangspunkt/grundlag for læring. På skolens hjemmeside kan man/vil man bl.a. kunne læse følgende om designpædagogik:

'Vi anvender designtænkningens metoder, teknikker og principper, som en måde at tilgå hinanden og verden på.

Designmetoder og teknikker anvendes som en rammesætning for de mange forløb, hvad enten det er i den almindelige undervisning eller det er i større matrixprojekter, hvor der skal opdages, undersøges, udvikles og skabes løsninger der er brugbare for andre. Vi arbejder kreativt i det enkelte fag og i tværfaglige forløb og bruger differentierede tilgange for at favne og appellere til så mange forskellige måder at lære på, som muligt. Vi bruger arbejdet med prototyper for at gøre viden og nye refleksioner konkrete og håndgribelige over for en selv og andre. Formålet er at øve eleverne i, ikke at være i rute, men på vej. Vi tror på, at det er vigtige kompetencer at kunne møde en foranderlig og højteknologisk verden med nysgerrighed, kritisk tænkning og kreativitet.

*Vi har en projektorienteret tilgang til undervisningen, i de tværfaglige forløb samt de mange matrixprojekter, når vi rammesætter forløbet med fx KIE (**K**reativitet – **I**nnovation – **E**ntreprenørskab) eller IDEO's designproces (Empathize, Define, Ideate, Prototype, Test). Det helt særlige ved disse processer er bl.a. at de tvinger eleverne såvel som lærerne til at tænke i alternativer, arbejde sammen med andre der ikke ligner dem, være åbne overfor alternativer, være præcise, gøre det som virker og være parate til at sløjfe det som ikke virker ved at målrette deres løsninger en brugergruppe.*

Et designprincip som vi også dyrker på alle niveauer er, at vi vægter det at gøre noget sammen og være noget for hinanden, højt. Vi tror på forskelligheden som en forudsætning for at det gode samarbejde og den optimale læring, hvad enten det er teamet tværfaglighed og kompetencer eller elevgruppens sammensætning.

At Børne U.N.I er blevet til som et projekt har gjort skolen til et organisatorisk projekt, hvor vi ikke alene underviser projektorienteret, men også udvikler og samskaber skolens pædagogik og didaktiske tilgange sammen med alle ansatte ud fra samme princip som skolen er grundlagt på, nemlig at vi skal lege, forske og eksperimentere os frem til ny viden og erkendelse. Teste og afprøve og fortætte med det som fungerer'.

Under tilsynet – observationer, tanker og overvejelser i løbet af de 3 tilsynsdage: Tilsynsdag 1 - mandag d. 7. marts 2022:

En morgen med solskin der vækker forventninger om et snarligt forår.

Morgensamling i salen kl. 8:30 med Yngste og LME (2./3. klasse).

Eleverne finder efterhånden på plads. Samlingens ansvarlige lærer klapper og eleverne responderer med klap – en god måde at samarbejde om at få ro.

'Anemonesangen' (fra 'Ronja Røverdatter') af Sebastian og 'Vi vil have voksne, der griner' af Martin Petersen. Læreren spiller på klaver. Derefter en sang med bevægelse. En dejlig måde at komme til stede og starte dagen på.

Dansk i 2. klasse – dagens program hedder frilæsning, samling og nye pladser.

Læsning med Timetimeren i 20 minutter. Eleverne læser koncentreret i deres forskellige bøger. Bøgerne har de valgt fra bogskabet med voksenhjælp – også ok selv at have en bog med hjemmefra. Bøgerne i taskerne og derefter sætte sig på gulvet i lokalet. Eleverne bliver råbt op – hver elev siger et 'trivselstal' og begrundet (3 er godt og højest). Snak om 'åbne lege' (Tæller 13, Frys, Fodbold,

Ringenes Herre) til den kommende pause. Aftaler om hvem der skal lege legen og hvor man skal mødes.

Nye pladser, lavet af læreren efter overvejelser over hvem der kan fungere godt sammen i læringssituationer.

Matematik i 9. klasse; eleverne råbes op. Har arbejdet med 2. gradsfunktioner og har været ude i det fri og kaste og sparke til bolde og taget billeder af bolde og deres forskellige baner - parabler. Billeder lægges ind i et computerprogram og data registreres når der trykkes på billederne. Disse data kan så ved hjælp af et regneark fremstå som parabler med x-akse og y-akse.

I dag skal eleverne arbejde med 'Parabler i sportens verden' i et computerprogram Canva, hvor de indhentede data indskrives og kan laves til plakater/slides.

Eleverne inddeles i grupper dannet af én af lærerne. Snak om at hjælpe hinanden.

Eleverne finder deres grupper og går efterhånden i gang – med lærerstøtte.

Dagens aktiviteter er på et højt fagligt niveau. En forbilledlig undervisningssekvens.

Dansk i 3. klasse. Eleverne laver som noget nyt et ugeskema, hvor eleverne selv – efter en kort lærerintroduktion – alene eller sammen med andre vælger rækkefølgen af aktiviteter, de kan arbejde med – kan være Fandango, Grammatip, skriveopgave, ugens træning mv.

Hængemappe med plads til forskellige opgaver – fx 'Brainbreak' – der også indgår i rækken af aktiviteter.

Engelsk i 7. klasse. Eleverne finder deres pladser – efter opfordring fra læreren. Går lidt trægt. Læreren taler engelsk og fortæller om planen for i dag: Ukraine, Grammar, Conspiracy Theories. Snakken om Ukraine foregår i bordgrupper; på baggrund af snakken formulerer hver gruppe 3 sætninger om situationen i Ukraine og skriver sætningerne på hver sit stykke papir. Læreren skriver 30 ord om situationen på engelsk på tavlen; eleverne skal vælge nogle ord, oversætte og uddybe disse ord.

Fokus på og drøftelse på engelsk af ordene på tavlen; fx 'bomb-shelter' – beskyttelsesrum – og en forklaring af dette ord på engelsk. Også 'international support' (international støtte), 'civilians' (borgere) og resten af ordene. Fornuftig elevaktivitet, mange men ikke alle vil svare på engelsk når læreren spørger til fordybelse af de udvalgte ord. Godt at læreren holder fast på at tale engelsk.

Klargøring af computere; derefter en del øvelser med is og are, was og were i nutid og datid, i ental og flertal.

Svært at lade computerne være i fred. Arbejder så online med is, are, was og were i programmet Grammatip. Lidt for nemme opgaver?

En aktiv og livlig klasse – vel ikke ukendt når det handler om 7. klasse ...

Opsamling på dagen:

Dagens nøgleord er stor grad af selvstændigt elevarbejde alene eller i grupper, høj elevaktivitet, hensigtsmæssig brug af lærerstøtte, valgte undervisningsmaterialer – herunder brug af computer – samt bærelige og væredygtige relationer mellem lærer-elev og elev-elev.

Dagen har også givet mulighed for samtaler med eleverne i klassen undervejs; udpræget tilfredshed med at gå på skolen hele vejen rundt.

Deltagelse i PUG-møde d. 7. marts kl. 14 – 15:30.

Tjekker ind ved at trække et kort og fortælle lidt om hvordan kortet passer til ens dag i dag. Planlægning af kommende pædagogiske dage – udkast. Emner kunne mandag være trivsel, mobning og mentalisering. Tirsdag handler det om gruppedannelse evt. på baggrund af modellen The Whole Brain Model (rød/følelser, gul/fantasi, grøn/ramme og blå/fakta). Anden øvelse med interview om et bestemt område fx området foran skolen. Begrønne, lukke vejen, bygge en bro til den anden side, åbne vinduer op mv.

Kommende udvekslingsuge – lærerne bytter trin med forventning om igangsættelse af projektarbejde og brug af designmetoder.

Tilsynsdag 2 – fredag d. 18. marts 2022

Morgensamling kl. 8:45 – 9:30 i salen; eleverne kommer langsomt og småsnakkende til stede. Rar stemning med musik af C.V. Jørgensen. Læreren beder eleverne lytte til omkvædet ...

Nogle kommer lidt for sent og sætter sig lidt for sig selv. Opfordres til at være med i fællesskabet men uden held.

Skal tale om lovgivning der er på vej ud fra et klip fra 'Debatten'; 'håber I har en anden holdning ellers er vi for ens'.

Snak om C.V. Jørgensen – om den aktuelle musikteateropførelse. Enkelte elever har set opførelsen.

Skal lære et omkvæd fra en C.V. Jørgensen sang ('Spildte bedrifter'). *'Mit livslys er ude at svømme, min næste er gået til ro, jeg står ved en korsvej og savner dem begge to.'*

Læreren fortæller om sin egen oplevelse med sangen. Privatiseringen gør indtryk.

2 praktikanter der har sidste dag fortæller: Om deres oplevelser af at lave ting sammen på tværs af klassetrin, oplevelser af sammenhold og god stemning.

Om ændring af alkohol- og tobakslovgivning der blev drøftet i 'Debatten' i går. Forslag om at personer født efter 2010 ikke må købe tobak nogensinde. Aldersgrænsen for køb af alkohol (stærkere end 16,5%) foreslås sat op fra de nuværende 16 til 18 år.

Eleverne sættes til at diskutere disse lovforslag. Argumenter for disse forslag. Forskellige holdninger høres og hyldes. Klip fra 'Debatten' hvor også unge deltager.

For og imod hævelse af aldersgrænsen for køb af alkohol drøftes af eleverne.

Argumenter for og imod. Skal forsøge at indtage modsatte holdninger.

Eleverne stemmer om lovforslaget.

Samlingen afsluttes med et vers fra den sang der blev sunget i starten af samlingen.

En spændende, relevant og reflekterende samling; måske en lidt for lang samling for en del af eleverne ?

Dansk i 7. klasse. Eleverne finder stille og roligt på plads efter samlingen.

Programmet er mindfulness, pause og dansk. Mindfulness praktiseres tilsyneladende på flere klassetrin.

Mindfulness: Læreren læser et digt op om Ukraine. Beder eleverne om at sætte sig godt tilrette, lukke øjnene. Fokuserer på åndedrættet. Efter oplæsning så langsomt åbne øjne, strække sig, vende tilbage.

Pause og så dansk. Tager lidt tid at komme på plads. Info om mobileterne.

Skal afslutte læseforløb (uge 9-10-11); modulet i dag er to-delt – læse bog eller skrive anmeldelse på computer, printe den ud og hænge anmeldelsen op. Får ca. 20 minutter til dette. God koncentration, fordybelse og fokuseren.

Formål med forløbet er bl.a. at styrke læselyst, -hastighed og –forståelse.

Kommentar/feedback fra læreren – alle kan fordybe sig. Læreren skriver fish-bowl på tavlen, eleverne skal drøfte hvorfor det står på tavlen. Eleverne kommer med forslag...

Eleverne placeres i en fish-bowl opstilling. 3 personer i midten skal tale om hvorfor det er en god ide at læse; hvis én ikke ved hvad vedkommende skal sige vender vedkommende sig om til sin gruppe der sidder bagved og får råd. En god øvelse til involvering af så mange elever som muligt. Udskiftning af personerne i fish-bowlen. Rejse sig op og stille sig bag en stol hvis man gerne vil ind i fish-bowlen.

Ny runde om den bedste bog jeg har læst.

Nogle elever er meget på, talende og ydre-aktive, en del er mere lyttende og indre-aktive.

Helikopterperspektiv om denne måde at tale om bøger på; ros og ris.

Rigtig godt at tale om måder/metoder at lære på.

Til sidst – hvad mangler I at lave i dette forløb? Læse færdig og skriv anmeldelse.

Engelsk i 5. klasse.

Dagens program: På computeren skrive sætninger om betydningen af selv-udvalgte People Idioms på dansk; har inden valgt 4 eksempler – et fra hver side – i det kopierede materiale og skal nu udvælge og skrive sætninger om disse eksempler på dansk. Har også løst opgaver på den sidste side i materialet. Senere skal materialet/folderen med hjem og læses igen. Der skal tales med en voksen derhjemme om mindst 3 ordsprog hvorefter den skal tilbage til skolen senest 1. april.

Eleverne arbejder koncentreret med de stillede opgaver; får god støtte af læreren.

Konstruktiv arbejds snakken i grupperne.

Pirana/A-Z/Grammatip; kan vælge at arbejde i bogen 'Pirana', høre oplæsning online (A-Z betyder sværhedsgrader) eller arbejde i online programmet 'Grammatip'.

Kahoot – en online-quiz. Eleverne har dannet hold og får løbende points på skærmen.

Der er lydmæssigt godt gang i den.

Opsamling på dagen:

Dagens nøgleord er stillingtagen, involvering, fordybelse, selvstændighed, faglighed – med den risiko at ikke alle deltager og får det forventede udbytte.

Tilsynsdag 3 – tirsdag d. 5. april 2022

I denne uge er det 'Udvekslingsuge' hvor lærerne bytter trin.

Samling i salen med indskolingen/yingste. Har emne om at gøre livet bedre for fisk under vandet i denne uge. Herunder forurening.

Snak om gårsdagens aktiviteter. Skal synge 'Hvalen Hvalborg'. Teksten læses på whiteboarden. Og synges. Dejlig aktivitet.

Over i yngste, skoene af, sidde ned og tælle fisk på billedet på lærredet. 41 elever. Dæmpet afslapningsmusik. Hvem har fundet over 50, 60 eller 70? Hvor mange er der mon?

Kigge på billedet og lytte til musik. I går om skrald på havbunden. I dag handler det om fisk. Hele denne uge er anderledes – i dag skal I være sammen med jeres familie (blandet 0. og 1. klasse) og lave en fisk. Snak om at det er en anderledes uge.

Under vandet – billeder af forskellige farverige og specielle fisk og snak om fiskene.
Aktive elever – mange vil gerne sige noget. De voksne tysser – på en afstemt og behagelig måde.
Lidt om dybhavsfisk – født med åben mund, lukker aldrig munden.
Fisk med selvlysende tænder der tiltrækker føde.

Skal sidde i bordgrupper – føllene 0. klasse for sig og hestene 1. klasse for sig. 4 i hver gruppe. Et ark med felter med tekst vises, hver bordgruppe får sakse og et ark som skal klippes ud i felter. 2 ark til hver gruppe – brikker klippes ud. Brikkerne skal i 1. klasse lægges i en lang række – fra glad til sur.

Så er der mellemmad i 0. klasse og dertil hørende nogenlunde passende småsnakken. De voksne klapper for at få ro. Oplæsning af en ny bog.

Besøg hos Store Mellem; lavede i går eddikeraketter. I dag: Efter en instruktion om naturvidenskabelige arbejdsformer går eleverne i gang med selvopfundne forsøg. En gruppe med elever fra 4. og 5. klasse laver en luftballon – med en ballon. Hvordan får de nu kurven neden under sat fast? En elev er ved at give op – får at vide at det er vigtigt at kunne udholde at tvivle og fejle. Læreren: Jeg elsker når der sker noget andet end jeg tror. Nogle elever efterspørger helium ... en anden og måske mere om dette vidende lærer bliver tilkaldt.

I SOB/8 er eleverne i gang med at skulle lave podcasts om religion og filosofi. Har haft oplæg med personer udefra. Gruppearbejde med præcisering af de næste skridt og uddeling af opgaver til gruppens deltagere. Grupperne runder af og samles.

En praktikant – går på Psyko-Motorisk uddannelse – vil fortælle om det at lave podcasts og give gode råd. Først fortæller en lærer om en gruppe, der skal til Falster for at interviewe nogle buddhister. Lad jer ikke begrænse, sørg for at have en mobil med. Forbered jer i toget. En gruppe mangler kontakt til den de skal interviewe. Venter svar. Man må gerne være uhøflig på en pæn måde. Må gerne skubbe på.

Praktikanten får ordet; fortæller om sit eget liv og dets udfordringer og om egne erfaringer med at lave en podcast som handler om at være ærlig. Har lavet podcast i 2 år og laver stadig mange fejl. Viser/spiller sin podcast som hedder 'Spirer'. Handler meget om p-piller og det psykiske. Og om at gå til psykolog og blive set.

En lille parøvelse sættes i gang; global lytning og om at være opmærksom på den anden. En kommunikationsøvelse der handler om aktiv lytning. Eleverne fortæller om deres oplevelser med denne form for kommunikation.

Om at forlade skolen i dag og have en aftale på plads; hvis ikke må fritiden bruges til at få aftaler på plads.

Efter spisepausen er jeg hos LOB/6.-7. klasse. Eleverne har arbejdet med Tour De France.

Eleverne har ideudviklet forslag til cykelture – skal nu ned på 3 ideer. 3 grupper kører sammen og skiftes til at besøge hinandens steder. Efter hvilke kriterier skal der skæres ned? Man skal kunne cykle derhen – noget med afstand. Gratis eller billigt. Noget med tid.

Skal kunne komme ind på det sted, der skal besøges – vi er jo ret mange.

Opsummering af gruppernes turforslag med opgaver: Cisternerne, Huset, Kuben (indendørs legeplads), Runde Tårn.

Skal nu gå hen der hvor man gerne vil være – eleverne fordeler sig på de 4 turforslag.

Huset går ud; eleverne fordeler sig med 7, 6 og 4 på de 3 andre turforslag. Hver turgruppe får nu 10 minutter til at detailplanlægge deres tur.

Cisternerne – skal cykle til Søndermarken. Og hvad så? Grupperne snakker rute, seværdigheder og aktiviteter. Så viser det sig at Cisternerne er lukket. Evt. spille forskellige spil i stedet.

Hver gruppe parres med 2 andre grupper inden start i morgen.

Opsamling på dagen

Dagens nøgleord er praktiseringen af designpædagogikken med faserne undersøge, definere, ideudvikle og aflevere. En erfaringsmæssig spændende rejse, der skaber nye indsigter, forståelser og sammenhænge.

Hvad er designpædagogik i forhold til andre pædagogiske retninger/metoder? Mere virkelighedsorienteret? Mere tydelig opgaveformulering, mere struktureret dataindsamling og mere præcis analyse med henblik på nye og anderledes handlemuligheder? Bidrager den til større og mere effektiv læring? Ud fra dagens observationer og overvejelser er svaret et ja.

Status over de 3 tilsynsdage

Det skal indledningsvis slås fast, at *skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen*. Herunder indgår også en vurdering af at elevernes standpunkt i dansk, engelsk og matematik er absolut tilfredsstillende.

Det samlede undervisningstilbud – på baggrund af de 3 tilsynsdage – står absolut mål med hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. De overværede timer er båret af høj faglighed og aktiv elevdeltagelse – det skinner tydeligt igennem at det handler om elevernes læring og udvikling. Lærerne er velforberejdede og fagligt kompetente, hvilket giver sig udtryk i den set faglighed hos eleverne.

Lærerne anvender forskellige undervisningsformer (tavleinstruktion, oplæsning, mentor mv.) og lægger i gennemførelsen af undervisningen vægt på elevernes forskellige arbejdsformer (mere eller mindre elevstyret og selvstændigt). Ligeledes anvendes forskellige organisationsformer (eleverne arbejder alene, i par, i grupper mv.). Det anvendte undervisningsmateriale – bøger, computerprogrammer mv. står også helt klart mål med undervisningsmaterialet i folkeskolen.

Og hvordan med overvejelserne om frihed og folkestyre?

1. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Der ses dels et professionelt og målrettet fokus fra lærerside på selvstændigt/frit elevarbejde i relevante sammenhænge og dels opleves det at eleverne inddrages i mange og forskellige beslutningsprocesser. Hvis skolen er samfundet kan man jo sige at eleverne er medborgere.

2. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Demokratisk dannelse er en størrelse, der skal leve sit liv og mere eller mindre kunne ses og opleves i alle sammenhænge i den daglige skoledag. Frihed under ansvar, respekt og ligestilling mellem kønnene er de væsentligste værdier i denne sammenhæng og er alle værdier, der i årets tilsyn ses i såvel lærer – elevrelation og elev – elevrelation udtrykt ved sprogbrug, samarbejde og selvstændighed under ansvar.

3. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Se punkt 1 og 2.

4. Er der kønsligestilling på skolen?

Der ses en klar ligestilling mellem drenge og pigerne i undervisningssituationerne både hvad angår lærer-elev relationerne og elev-elev relationerne.

